

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Branko Vidrih
Vodja Sektorja za vladno komuniciranje

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25, Ljubljana

gp.ukom@gov.si

Številka: 1001-51/2017-2

Datum: 6. 2. 2017

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 7975-19: Minimalna plača

Zveza: Vaš dopis št. 092-19/2017/1 z dne 20. 1. 2017

V zvezi s predlogom 7975-19, posredovanim preko spletnega orodja »predlagam.vladi.si«, ki se nanaša na zakonsko ureditev minimalne plače, z vidika pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti posredujemo naslednje stališče:

Področje minimalne plače je v Republiki Sloveniji urejeno z Zakonom o minimalni plači (Ur. l. RS, št. 13/2010 in 92/15, v nadaljevanju ZMinP), ki določa pravico do minimalne plače, njeno višino ter način njenega določanja in objave. Delavec je upravičen do plačila za opravljeno delo najmanj v višini minimalne plače, če pri delodajalcu v Republiki Sloveniji dela poln delovni čas. V primeru krajšega delovnega časa od polnega pa delavcu pripada sorazmerni del minimalne plače.

Iz navedene zakonske ureditve izhaja, da v minimalno plačo sodijo vsi elementi plače, kot jih navaja Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F in 52/16), in sicer osnovna plača delavca za določen mesec, del plače za delovno uspešnost in dodatki, ki mu pripadajo, z izjemo dodatkov za delo v posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa (nadurno delo, nočno delo, delo v nedeljo in delo na praznike in dela proste dneve po zakonu). Poleg tega v minimalno plačo tudi ni možno všteti povračil stroškov, ki jih je delodajalec dolžan izplačati delavcu (npr. povračilo stroškov za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela, stroškov na službenem potovanju), kot tudi ne drugih prejemkov iz delovnega razmerja (npr. regres za letni dopust, odpravnine, jubilejne nagrade).

Zakon, ki je nastajal v sodelovanju s socialnimi partnerji, zasleduje načelo, da mora biti tudi delavcem, prejemnikom minimalne plače, zagotovljeno dostojno življenje. Pri določitvi minimalne plače se upošteva rast življenjskih potrebščin, gibanje plač, gospodarske razmere oziroma gospodarska rast ter gibanje zaposlenosti, kar je tudi skladno z določili konvencije Mednarodne organizacije dela št. 131 o minimalni plači. Razlogi za sprejem zakona v letu 2010 so bili predvsem ugotovljena nizka raven minimalne plače in neustrezen način eskalacije. Minimalna plača se je z zakonom po višini v netu znesku uskladila z vrednostjo košarice minimalnih življenjskih potrebščin, kakršna je izhajala iz raziskave Inštituta za ekonomska raziskovanja pri Ekonomski fakulteti, pri čemer se je uzakonilo tudi redno letno usklajevanje najmanj z dejansko rastjo cen življenjskih potrebščin, in sicer na podlagi uradnega podatka Statističnega urada RS, ki je dostopen v januarju tekočega leta. Znesek minimalne plače določi ministrica oz. minister, pristojen za delo, po predhodnem posvetu s socialnimi partnerji in ga objavi najkasneje do 31.

januarja tekočega leta. Minimalna plača predstavlja najnižjo možno mesečno plačo, ki pripada zaposlenemu za polni delovni čas, tudi v primeru, če bi bila njegova plača po kolektivni pogodbi ali pogodbi o zaposlitvi sicer nižja. Pri tem pa morajo biti že izpostavljeni morebitni dodatki za delo v posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, povračila stroškov in drugi prejemki iz delovnega razmerja izvzeti iz minimalne plače.

Navedeno pa tudi dejansko pomeni, da so drugi dodatki, kot npr. dodatek za delovno dobo, lahko vključeni v minimalno plačo, kar pa je seveda možno le v primeru, da je osnovna plača delavca oz. izhodiščna plača določena pod zneskom zakonsko določene minimalne plače. Ravno praksa določanja izhodiščnih oz. »najnižjih plač« ali »najnižjih osnovnih plač« pod nivojem zakonsko določene minimalne plače, pa je razlog za izpostavljeno dejansko stanje, ko so v določenih primerih nekateri dodatki vključeni v minimalno plačo.

V zvezi s sistemsko ureditvijo minimalne plače dodajamo, da je bil že ob usklajevanju Zakona o minimalni plači med socialnimi partnerji in vlado izpostavljen problem definicije minimalne plače, predvsem v zvezi z vključenostjo dodatkov v znesek minimalne plače, pri čemer si je vlada prizadevala za pravičnejšo definicijo minimalne plače, ki ne bi vključevala dodatkov. Ker pa je usklajevanje zakona že potekalo v zaostrenih gospodarskih razmerah, socialni partnerji ob takratnem občutnem zakonskem dvigu minimalne plače, ki je temeljil na ugotovljeni vrednosti košarice minimalnih življenjskih stroškov, kljub razpravam o novi definiciji minimalne plače, niso dosegli soglasja na tem področju. Tako je ob sprejemu zakona ostala stara definicija, skladno s katero je minimalna plača najnižje plačilo za delo opravljeno v polnem delovnem času. Dodatno pa so bili s spremembo ZMinP v letu 2015, sprejeto na pobudo sindikatov z uporabo instituta ljudske iniciative, iz definicije minimalne plače izvzeti še trije dodatki, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, in sicer dodatek za nočno delo, dodatek za delo v nedeljo in dodatek za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu. Vlada je podpirala predlagane spremembe ZMinP, si prizadevala za socialni dialog in obžalovala, da ni prišlo do širšega soglasja med socialnimi partnerji na tem področju oziroma da je sprejem teh zakonskih dopolnil privedel celo do odstopa predstavnikov delodajalcev od sklenjena socialnega sporazuma.

V skladu z dosedanjo prakso, bo vsekakor tudi v bodoče ureditev minimalne plače, predmet usklajevanja med socialnimi partnerji in vlado, pri čemer si bo Vlada RS še naprej prizadevala za konstruktiven socialni dialog in doseganje najširšega možnega soglasja socialnih partnerjev pri vseh obravnavanih vprašanjih s področja minimalne plače. Ocenjujemo, da se bo razprava o definiciji minimalne plače med socialnimi partnerji v prihodnosti ponovno odprla, pri čemer si bomo tudi na ministrstvu prizadevali za pravičnejšo in hkrati vzdržno rešitev izpostavljene problematike. Nedvomno pa si bodo tudi partnerji posameznih kolektivnih pogodb še naprej prizadevali tudi področje osnovnih oziroma izhodiščnih plač dogovoriti na način, ki bo najbolj upošteval možnosti in potrebe delodajalcev in delavcev.

S spoštovanjem,

Pripravila:

Lilijana Tratnik
sekretarka

Peter Pogačar
DRŽAVNI SEKRETAR

mag. Alenka Žagar
Vodja sektorja za delovna razmerja
in druge oblike dela